

แผนกลยุทธ์การบริการวิชาการสู่สังคม ปีการศึกษา 2557 – 2560
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

บทที่ 1 บทนำ

ประวัติและความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เดิมมีชื่อว่า “วิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง” (Chombueng Village Institute) เริ่มตั้งเมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2497 แรกเริ่มของการก่อตั้งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นสถานศึกษาในท้องถิ่นทุรกันดาร ตามแนวคิด “วิทยาลัยหมู่บ้าน” ของประเทศตุรกี โดยมีจุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในชนบทที่ต้องการพัฒนา โดยการคัดเลือกนักเรียนในท้องถิ่นทุรกันดารเข้าศึกษาเป็นอันดับแรก เมื่อศึกษาสำเร็จแล้วให้กลับไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเพื่อปลูกฝังนักศึกษาครูให้รักอาชีพครู โดยผ่านการศึกษาเล่าเรียนและฝึกงานหลายแบบในวิทยาลัย เพื่อนำความรู้ความชำนาญไปลงมือปฏิบัติได้เพื่อให้นักศึกษาครูรู้จักปฏิบัติตนในการเข้าสังคมโดยอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย คือ การเคารพ นับถือ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีสติ และใช้ปัญญาเพื่อให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาในท้องถิ่นใกล้เคียง

ในช่วงแรกวิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึงรับนักศึกษาทุนจากถิ่นทุรกันดารทั่วประเทศ ซึ่งสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 เข้าเรียนหลักสูตร 5 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการการศึกษา

วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2513 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศยกฐานะวิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึงเป็นวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง และรับนักศึกษาทั่วไปที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าเรียนหลักสูตร 2 ปี เมื่อสำเร็จแล้วจะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาในปีเดียวกันนี้ วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ยังได้เริ่มเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงโดยรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาหรือเทียบเท่าเข้าเรียนหลักสูตร 2 ปี

พ.ศ. 2521 วิทยาลัยได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรสภาการศึกษา ในระยะแรกได้เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี โดยรับนักศึกษาที่สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง หรือเทียบเท่า เข้าเรียน ในปีเดียวกันนั้นได้เริ่มเปิดสอนตามโครงการการศึกษาอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อคป.) ซึ่งเป็นโครงการร่วมมือระหว่างกรมการฝึกหัดครูและหน่วยงานผู้ใช้ครู โดยมุ่งที่จะพัฒนาวิทยฐานะครูให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการอบรมตามโครงการนี้ จะได้รับการศึกษาอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงและหลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี หรืออนุปริญญา อนึ่ง เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจทำให้วิทยาลัยไม่สามารถที่จะรับนักศึกษาทุนในอัตราวงเงินเท่าเดิม (2,500 บาท ต่อคนต่อปี) ได้ วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงด้วยความเห็นชอบของกรมการฝึกหัดครูจึงได้เลิกรับนักศึกษาทุนในปีการศึกษา 2521 นั่นเอง

พ.ศ. 2522 วิทยาลัยได้เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ทั้งนี้เพื่อสนองนโยบายของกรมการฝึกหัดครู และเนื่องจากความต้องการครูระดับนี้น้อยลง

พ.ศ. 2523 วิทยาลัยได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ตามหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครูโดยรับผู้สำเร็จการศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเข้าเรียนเมื่อสำเร็จแล้วจะได้รับวุฒิปริญญาครุศาสตรบัณฑิต เช่นเดียวกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั่วไป

พ.ศ. 2526-2527 วิทยาลัยได้เริ่มเปิดสอน หลักสูตรเทคนิคการอาชีพ ภาคสมทบและภาคปกติ ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรนี้เพียงรุ่นเดียวเท่านั้น

พ.ศ. 2528 วิทยาลัยได้เริ่มเปิดสอนระดับอนุปริญญาทางวิทยาศาสตร์และทางศิลปศาสตร์ ตามหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ.2528 โดยรับนักศึกษาที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าเรียน 2 ปี เมื่อสำเร็จแล้วจะได้รับวุฒินอนุปริญญาทางวิทยาศาสตร์ หรือนอนุปริญญาทางศิลปศาสตร์ วิทยาลัยได้ปฏิบัติตามนโยบายของกรมการฝึกหัดครู คือ งดรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง และงดสอนตามโครงการ อคป. และได้เริ่มเปิดสอนตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ในปีเดียวกันนี้ วิทยาลัยครุหมู่บ้านจอมบึงได้รวมกลุ่มกับวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 4 แห่ง และเรียกชื่อกลุ่มว่า “สหวิทยาลัยทวารวดี”

พ.ศ.2530 วิทยาลัยได้ขยายการเปิดสอนสาขาวิชาการอื่นจากระดับอนุปริญญาไปจนถึงระดับปริญญาตรี สำหรับสายวิชาชีพครูก็ยังคงเปิดสอนตามปกติ ปีการศึกษา 2530 วิทยาลัยครุหมู่บ้านจอมบึงได้เปิดสอนนักศึกษาโครงการครุทายาท ซึ่งเป็นโครงการร่วมระหว่างสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติกับกรมการฝึกหัดครูให้เรียนในระดับปริญญาตรีโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และโปรแกรมวิชาการศึกษาประถมศึกษา ต่อมาในปีการศึกษา 2534 กรมสามัญได้เข้าร่วมโครงการนี้ วิทยาลัยได้รับการคัดเลือกให้สอนนักศึกษาครุทายาทสายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เกษตรศาสตร์ และอุตสาหกรรมศิลป์ (สาขาก่อสร้างและอิเล็กทรอนิกส์)

พ.ศ. 2531 ถึง พ.ศ. 2534 วิทยาลัยได้ปฏิบัติตามนโยบายของกรมการฝึกหัดครูและเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ คือ ลดปริมาณการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาสายวิชาชีพครูลงและเพิ่มปริมาณการผลิตบัณฑิตระดับปริญญา และนักศึกษาระดับอนุปริญญาสาขาวิชาการอื่น ให้มากขึ้นใน หลาย ๆ สาขาวิชา ในปีการศึกษา 2535 ได้เปิดสอนนักศึกษาครุทายาทสายประถมศึกษา โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป และสายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชาดนตรี

การผลิตบัณฑิตในช่วงปี 2535 - 2539 ได้วางแผนให้สอดคล้องกับนโยบายในแผนการพัฒนาศึกษาระยะที่ 7 ตามกรอบและทิศทางของกรมการฝึกหัดครูที่เน้นให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยผลิตบัณฑิตสาขาวิชาครุศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เป็นสัดส่วน 40 : 30 : 30 ตามลำดับ

เนื่องจากวิทยาลัยครูเป็นสถาบัน การศึกษาและวิจัย ผลิตบัณฑิตในสาขาต่างๆ ได้แก่ ครุศาสตร์ บัณฑิต วิทยาศาสตร์บัณฑิต และศิลปศาสตร์บัณฑิต แต่บุคคลทั่วไปยังเข้าใจว่าผู้ที่จบจากวิทยาลัยครูต้องประกอบอาชีพครูเท่านั้น ทำให้ผู้จบการศึกษาในสาขาอื่นขาดโอกาสในการหางานทำ และยิ่งไปกว่านั้นหลายคนยังเข้าใจว่า “วิทยาลัยครู” มิได้เป็นสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงนำความกราบบังคมทูลทราบบฝ่าละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ “สถาบันราชภัฏ” ซึ่งหมายถึง “ปราชญ์ของพระราชอา” ให้แก่วิทยาลัยครูทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535

วันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2537 สถาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบร่าง พ.ร.บ. สถาบันราชภัฏ ต่อมาวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบ วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2537 และวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2538 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา โดยนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับสนอง พระบรมราชโองการ และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2538 ซึ่งพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ ยกฐานะวิทยาลัยครู ให้เป็น "สถาบันราชภัฏ" โดยให้สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู

ปี พ.ศ. 2539 และ 2540 สถาประจำสถาบัน คณะกรรมการบริหารสถาบัน อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากรในท้องถิ่นได้ร่วมกันร่างคำปณิธานของสถาบัน เพื่อใช้เป็นปรัชญาและแนวทางใน การดำเนินงานของสถาบัน

ต่อมาคราวปี พ.ศ. 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงลงพระปรมาภิไธย ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายนพ.ศ. 2547 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 1 ตอนที่พิเศษ 23 ก เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2547 มีผลให้สถาบันราชภัฏทุกแห่งเปลี่ยนสภาพเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2547 สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จึงมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ตาม พระราชบัญญัตินั้น

ในระยะเวลาอันยาวนาน สถานศึกษาแห่งนี้ ได้เติบโตขึ้นและผ่านการปรับเปลี่ยนรูปแบบ องค์กรรมมาหลายครั้ง เริ่มตั้งแต่ เป็นวิทยาลัยครู ในปี พ.ศ. 2513 เป็นสถาบันราชภัฏ ในปี พ.ศ. 2537 จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2547 ได้ปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ และดำรงอยู่จวบจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยฯ มีหน่วยงานจัดการศึกษา คือ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย และบัณฑิตวิทยาลัย เปิดสอนนักศึกษา ระดับปริญญาตรี 40 สาขาวิชา ระดับ ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต) สาขาวิชาชีพครู และระดับปริญญาโท 8 สาขา ได้แก่ สาขาการบริหารการศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา สาขาวิจัยและประเมินผล การศึกษา สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สาขาการบริหารธุรกิจ และสาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยมีบุคลากรสายวิชาการ 237 คน สายสนับสนุน 217 คน มีนักศึกษาระดับปริญญา ตรี 6,453 คน (ชั้นปีที่ 1 : 1,927 คน ชั้นปีที่ 2 : 2,015 คน ชั้นปีที่ 3 : 1,513 คนชั้นปีที่ 4 : 831 คน ชั้นปี ที่ 5 : 167 คน) ระดับปริญญาโท 371 คน มหาวิทยาลัยได้รับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก ได้แก่ ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ได้คะแนน 4.5242, สกอ. ประจำปีการศึกษา 2556 ได้ คะแนน 4.73, และสมศ. ประจำปีการศึกษา 2556 ได้คะแนน 4.67

ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ปรัชญา (Philosophy)

สร้างคนให้มีคุณค่าเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นมหาวิทยาลัยคุณภาพชั้นนำแห่งการสร้างสรรค์คุณค่าสู่สังคม และ พัฒนาสู่ความเป็นเลิศ
บนฐานของนวัตกรรม และภูมิปัญญาไทย”

“Be Top Quality University and Excellence based on Innovation, and Thai
Wisdom”

พันธกิจ (Mission)

พัฒนาคุณภาพผลงานตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกด้าน และดูแลคุณภาพชีวิต
บุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกคน

Develop the quality of work according to university's main duties and take
good care of quality of life of all university's staff

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ผ่านการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก ทุกหน่วยงานในระดับ “ดีมาก”

University's external quality assurance is approved by all external quality
assurance institutes at “the best level”.

2. ได้รับการจัดอันดับ 1 ใน 10 อันดับแรก ของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ และอย่างน้อย
1 สาขาวิชา ได้รับการจัดอันดับในระดับภูมิภาคอาเซียน

University's ranking is in the first front line of 1 in 10 of all Rajabhats all over
Thailand and at least 1 program is ranked by the ASEAN region.

3. บุคลากรได้รับการพัฒนา และดูแลด้านสวัสดิภาพ สวัสดิการ ค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม

University's staffs are developed and they are taken good care of safety,
security and fair salary

4. ได้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ อย่างน้อย 10 สถาบัน

International Cooperation with at least 10 Educational institutes.

แนวทางการบริหารเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เป็นมหาวิทยาลัยสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพโดยเฉพาะบัณฑิตมีความสามารถที่หลากหลายและมีงานทำ

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เป็นมหาวิทยาลัยสร้างบัณฑิตสายครูผู้ซึ่งมีความสามารถสืบทอดตามเจตนารมณ์ดั้งเดิมของการเกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 ผสมผสานด้วยการมีศักยภาพด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้เด่นชัด เช่นการผลิตครูด้านปฐมวัย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ฯลฯ เรียกว่า “ครูพันธุ์บึง” ซึ่งมีความสามารถทั้ง High tech และ High touch

3. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เป็นแหล่งเพาะบ่มภูมิปัญญาโดยเฉพาะภูมิปัญญาตะวันออก สร้างทรัพยากรมนุษย์ ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน มีจุดเด่นด้านมวยไทย และการแพทย์แผนไทย ภาษาจีน ธุรกิจการท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมพื้นเมือง เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ โดยใช้รากฐานภูมิปัญญาไทย

4. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีศักยภาพของบุคลากรด้านการวิจัย ในการใช้ผลการวิจัยไปปรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

5. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นธรรมชาติ มีสุขภาพองค์กรที่ดี ทั้งด้านกายภาพ และด้านจิตใจ โดยเน้นการมีภาวะผู้นำด้านการบริหารจัดการที่ดี

บทที่ 2

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT)

ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับสถาบันในการบริการวิชาการแก่สังคม ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (strength)

1. มหาวิทยาลัยมีนโยบาย ทิศทางและระบบงานบริการวิชาการแก่สังคมที่ชัดเจน
2. มหาวิทยาลัยมีการสำรวจความต้องการด้านการบริการวิชาการแก่สังคมในพื้นที่จังหวัดราชบุรีและสมุทรสงคราม
3. มหาวิทยาลัยมีนโยบายจัดสรรงบประมาณให้กับทุกสาขาวิชา และหน่วยงานในการจัดโครงการบริการวิชาการ
4. มหาวิทยาลัยมีเครือข่ายสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนในการให้บริการวิชาการแก่สังคม
5. มีพื้นที่เป้าหมายในการบริการวิชาการแก่สังคมอย่างเด่นชัด ได้แก่ หมู่บ้านนาขุนแสน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
6. มีระบบตรวจสอบและประเมินเป้าหมายการให้บริการวิชาการแก่สังคมตามเกณฑ์การประเมินของการประกันคุณภาพ
7. มหาวิทยาลัยมีความพร้อมในด้านสถานที่และอุปกรณ์ในการให้บริการวิชาการแก่สังคม
8. อาจารย์มีศักยภาพในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม

จุดอ่อน (weakness)

1. มหาวิทยาลัยยังขาดฐานข้อมูลด้านการบริการวิชาการ
2. มหาวิทยาลัยไม่มีงบประมาณสนับสนุนการวิจัยต่อยอดจากการบริการวิชาการแก่สังคม ซึ่งทำให้ขาดการนำผลการบริการวิชาการแก่สังคมไปดำเนินการวิจัย
3. ขาดระบบการเผยแพร่องค์ความรู้สู่สังคมที่มีประสิทธิภาพ
4. การใช้จ่ายงบประมาณการจัดบริการวิชาการแก่สังคมกระจุกตัวอยู่ในไตรมาสที่ 4 ทำให้การบริหารงบประมาณไม่กระจายตลอดปีงบประมาณ
5. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริการวิชาการแก่สังคมยังไม่เด่นชัด และมีจำนวนน้อย

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (opportunity)

1. นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นตัวกำหนดทิศทางการบริการวิชาการแก่สังคม
2. ชุมชนมีความต้องการความรู้ที่จะใช้ในการพัฒนา เช่น การพัฒนาความรู้ ทักษะ หรือการยกระดับคุณภาพชีวิต
3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาลกำหนดจุดเน้นในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งช่วยให้เกิดความร่วมมือในด้านเครือข่ายทำงานเพื่อพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและเกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งความรู้เชิงวิชาการและภูมิปัญญาในชุมชน

อุปสรรค (threat)

1. มีความเสี่ยงในการไม่บรรลุเป้าหมายด้านจำนวนผู้รับบริการทางวิชาการ
2. แนวทางการบริหารงบประมาณด้านการบริการวิชาการไม่ส่งเสริมให้มีการทำวิจัยต่อยอดจากการให้บริการวิชาการแก่สังคม

บทที่ 3

กลยุทธ์การบริการวิชาการแก่สังคม

ความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์พัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

แผนกลยุทธ์การบริการวิชาการแก่สังคม ปีการศึกษา 2557 – 2560 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวางแนวทางการให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยตามภารกิจหลักประการหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์พัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง 4 ปี (พ.ศ. 2556 – 2560) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 ปี พ.ศ. 2558 ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ ให้บริการวิชาการอย่างมีคุณภาพ (quality academic service) โดยมีความสอดคล้องกันในประเด็นต่อไปนี้

แผนกลยุทธ์พัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง 4 ปี (พ.ศ. 2556 – 2560)	แผนกลยุทธ์การบริการวิชาการแก่สังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2557 – 2560
<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ให้บริการวิชาการอย่างมีคุณภาพ</p>	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ ให้บริการวิชาการอย่างมีคุณภาพโดยเน้นการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาตนเองของชุมชน</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 สร้างการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนเพื่อบริการวิชาการสู่ชุมชนและท้องถิ่น</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการบริการวิชาการแก่สังคมโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐาน (area-based academic service)</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการดำเนินการวิจัยต่อยอดจากการบริการวิชาการ และการใช้ผลการวิจัยเพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคม</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์</p>

ประเด็นยุทธศาสตร์

ให้บริการวิชาการอย่างมีคุณภาพโดยเน้นการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาตนเองของชุมชน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. มหาวิทยาลัยสามารถให้บริการวิชาการแก่สังคมโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
2. มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งให้บริการวิชาการแก่สังคมที่หลากหลายซึ่งตอบสนองความต้องการของชุมชนหรือสังคม
3. มหาวิทยาลัยสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการแก่สังคมมาใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัย
4. มหาวิทยาลัยสามารถให้บริการวิชาการแก่สังคมที่เกิดผลในด้านการเรียนรู้และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน รวมทั้งการขึ้นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในด้านต่าง ๆ
5. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ณ ปีการศึกษา			
	2557	2558	2559	2560
1. ร้อยละของผู้รับบริการที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
2. มีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	6 แห่ง	6 แห่ง	6 แห่ง	6 แห่ง
3. มีการพัฒนาชุมชนหรือองค์กรเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง	6 แห่ง	6 แห่ง	6 แห่ง	6 แห่ง
4. มีการพัฒนาชุมชนหรือองค์กรเป้าหมายอย่างยั่งยืน	6 แห่ง	6 แห่ง	6 แห่ง	6 แห่ง
5. ร้อยละของการบูรณาการการให้บริการวิชาการกับการเรียนการสอน	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
6. ร้อยละของการบูรณาการการให้บริการวิชาการกับการวิจัย	ร้อยละ 10	ร้อยละ 10	ร้อยละ 10	ร้อยละ 10
7. ร้อยละของการบูรณาการการให้บริการวิชาการกับการเรียนการสอนและ/หรือการวิจัย	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30

กลยุทธ์ด้านการบริการทางวิชาการ

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนเพื่อบริการวิชาการสู่ชุมชนและท้องถิ่น

- 1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือจากทุกหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัย รวมทั้งชุมชนและองค์กรเป้าหมายในการวางแผน และการดำเนินการการบริการวิชาการ
- 1.2 พัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่ายโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกโครงการ
- 1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนด้านความร่วมมือในการประเมินประโยชน์ ผลลัพธ์ และผลกระทบของการให้บริการวิชาการแก่สังคมภายใต้กรอบการประเมินที่ตกลงร่วมกัน

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการบริการวิชาการแก่สังคมโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐาน (area-based academic service)

- 2.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนบริหารงานบริการวิชาการตามจุดเน้นของสถาบัน
- 2.2 สนับสนุนโครงการบริการวิชาการที่ก่อให้เกิดการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นแก่ชุมชนหรือองค์กรภายนอก โดยยังคงรักษาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและการพึ่งพาตนเองตามศักยภาพ
- 2.3 ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 2.4 กำหนดชุมชนและองค์กรเป้าหมายของการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ซึ่งได้แก่ชุมชนบ้านนาขุนแสน ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี โดยจัดทำแผนบริการวิชาการจากการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรข้างต้น

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการดำเนินการวิจัยต่อยอดจากการบริการวิชาการ และการใช้ผลการวิจัย เพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

- 3.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการแก่สังคมมาใช้พัฒนาหรือบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนและการวิจัย
- 3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการกำหนดหัวข้อวิจัยที่จะนำประโยชน์ในด้านการแก้ปัญหาให้กับท้องถิ่นและการให้บริการวิชาการแก่ท้องถิ่น
- 3.3 ส่งเสริมการนำความรู้จากผลงานนวัตกรรม หรือผลงานที่มีการบูรณาการองค์ความรู้จากการวิจัยไปใช้ในการบริการวิชาการ ทั้งในรูปแบบของการเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ การให้การอบรมจัดประชุม หรือสัมมนาวิชาการ หรือการดำเนินการอื่น ๆ
- 3.4 การดำเนินการตามกระบวนการจัดการความรู้เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้จากการบริการวิชาการเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนามหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

4.1 ริเริ่มหรือสนับสนุนการดำเนินงานในโครงการบริการวิชาการในลักษณะความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนทั้งระดับท้องถิ่น ชุมชน จังหวัด และประเทศ

4.2 ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเริ่มจากหลักสูตรที่สถาบันมีความถนัดและเชี่ยวชาญ ทั้งหลักสูตรที่เป็นการให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายและหลักสูตรที่คิดค่าใช้จ่าย

ภาคผนวก
ข้อมูลชุมชนบ้านนาขุนแสน

บ้านนาขุนแสน
หมู่ที่ ๔ ตำบลสวนผึ้ง
อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

จัดทำโดย
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสวนผึ้ง

ส่วนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน หรือ ข้อมูลสารสนเทศชุมชน

1. ประวัติศาสตร์ชุมชน

บ้านนาขุนแสน เป็นหมู่บ้านชาวไทยวน โดยรัชกาลที่ 1 ได้โปรดเกล้าให้เจ้าเมืองเชียงใหม่ย้ายมาอยู่ที่จังหวัดราชบุรี โดยส่วนมากมาอยู่ที่บ้านนาขุนแสน ตั้งแต่ พ.ศ. 2435 ชาวบ้านนาขุนแสนว่าสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษชาวเชียงใหม่ ซึ่งเป็นอาณาจักรล้านนาไทยหรือโยนก เรียกตัวเองว่า “ญวน” หมู่บ้านเดิมเรียกว่า ท่าสะแกต่อมาแยกหมู่บ้านเป็นนาขุนแสน (ฝั่งซ้ายลำน้ำชี) เนื่องจากพบว่ามาตั้งค่ายอยู่บริเวณหมู่บ้าน พอทหารพม่าย้ายกลับจึงเรียกว่า วัดประชุมพลแสน (พลแสงทหารพม่ามาตั้งค่ายเป็นแสน) จึงเป็นหมู่บ้านมาจนถึงปัจจุบัน หมู่บ้านกลายเป็นนาขุนแสน สำหรับวัดยังชื่อ “วัดประชุมพลแสน”

2. ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ 8,000 ไร่ ลักษณะเป็นพื้นที่ราบดินปนทราย

มีอาณาเขตติดต่อกัน ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	บ้านทุ่งศาลา ม.4 ตำบลป่าหวาย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	แม่น้ำลำภาชี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	บ้านกล้วย ม.2 ตำบลป่าหวาย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	บ้านห้วยคลุม ม.6 ตำบลสวนผึ้ง

3. ประชากร/ครัวเรือน

จำนวนครัวเรือน 268 ครัวเรือน

ประชากร ชาย 436 คน หญิง 463 คน รวม 899 คน

จำนวนผู้สูงอายุ 139 คน ผู้พิการ 7 คน

4. การประกอบอาชีพ

4.1 ภาคเกษตร	ทำไร่	150	ครัวเรือน
	ทำนา	16	ครัวเรือน
	ทำสวน	10	ครัวเรือน
	ทำเลี้ยงสัตว์	30	ครัวเรือน
4.2 นอกภาคเกษตร	ค้าขาย	8	ครัวเรือน
	บริการ	2	ครัวเรือน

รับราชการ	11	ครัวเรือน
ลูกจ้างเอกชน	9	ครัวเรือน
รับจ้างทั่วไป	23	ครัวเรือน

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ ทำไร่ จำนวน 150 ครัวเรือน อัตราค่าจ้างแรงงานในหมู่บ้าน 200 บาท

5. ผู้มีความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.1 แพทย์แผนไทย / สมุนไพร / หมอพื้นบ้าน ได้แก่

- 1) ชื่อนางไสว บุตรสี ที่อยู่ 80 ม.4 มีความสามารถด้าน จับเส้น , นวด
- 2) ชื่อนางสาคร ต๊ะคำ ที่อยู่ 86 ม.4 มีความสามารถด้าน เป่าโรคงูสวัด

5.2 ผู้อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม / ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่

- 1) ชื่อนายวิรุฬห์ กิตติศิลปะสาร ที่อยู่ 77 ม.4 มีความสามารถด้าน รักษาประเพณีไทย-ญวน

- 2) ชื่อนายใบ สีทอง ที่อยู่ 62 ม.4 มีความสามารถด้าน รักษาประเพณีท้องถิ่น

5.3 งานฝีมือต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปั้น ช่างแกะ หัตถกรรม จักรสาน ทอผ้า เป็นต้น

- 1) ชื่อนายดี ลาเทศ ที่อยู่ 53 ม.4 มีความสามารถด้าน จักรสาน ทุกอย่าง
- 2) ชื่อนายวิษณุภพ กิตติศิลป์ ที่อยู่ 77 ม.4 มีความสามารถด้าน แกะ-ปั้น-วาดเขียน

5.4 ผู้มีความรู้ด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูก ขยายพันธุ์ การปรับใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

- 1) ชื่อนางกอบกุล อมดวง ที่อยู่มีความสามารถด้าน การเพาะปลูก-ขยายพันธุ์
- 2) ชื่อนายทองใบ ชมภูพันธ์ ที่อยู่ 94 ม.11 มีความสามารถด้าน ผสมวัว, ฆีดยาวัว

5.5 ผู้มีความรู้ด้านการถนอมอาหาร

- 1) ชื่อนางประมุน โคตคำ ที่อยู่ 98 ม.4 มีความสามารถด้าน ทำคุกกี้

5.6 ผู้มีความรู้ด้านความเชื่อ โหราศาสตร์ ไสยศาสตร์

- 1) ชื่อนายช่วย สีทอง ที่อยู่ 14 ม.4 มีความสามารถด้าน ฤกษ์ ผี ปีศาจ
- 2) ชื่อนางแก้ว บุตรตา ที่อยู่ 82 ม.4 มีความสามารถด้าน เป่ามนต์ คาถา

5.7 ผู้มีความสามารถด้านการบริหารจัดการกลุ่ม

- 1) ชื่อนางสุมาลี จันทร์ไย ที่อยู่ 76 ม.4 มีความสามารถด้าน จัดตั้งกลุ่มน้ำพริกแกง
- 2) ชื่อนางนงครวญ รสหวาน ที่อยู่ 65 ม.4 มีความสามารถด้าน กลุ่มสตรีแม่บ้าน

6. สถานที่สำคัญในหมู่บ้าน

โรงเรียน	1	แห่ง
วัด	1	แห่ง
หอกระจายข่าว	1	แห่ง
สนามกีฬา	1	แห่ง
ศาลากลางบ้าน	1	แห่ง
ร้านค้า / ร้านอาหาร	8	แห่ง
สวนสาธารณะ / สนามเด็กเล่น	1	แห่ง

7. ทรัพยากรธรรมชาติ (อธิบายลักษณะ การใช้ประโยชน์ และความสำคัญ)

ดิน เป็นดินร่วนปนทราย ปลูกผัก ทำไร่ ทำสวน
แหล่งน้ำ ลำน้ำภาษี ลำห้วยคลุม ทำผัก
ป่าชุมชน มี 1 แห่ง ป่าอนุรักษ์
สัตว์ป่า กระต่ายป่า หมูป่า ไก่ป่า
พื้นที่สาธารณะ 1 แห่ง ได้แก่

1) ป่าช้าเก่า

การใช้ประโยชน์ เป็นป่าชุมชนอนุรักษ์

8. ข้อมูลการคมนาคม / สาธารณูปโภค

8.1 การเดินทางเข้าชุมชน

ถนนลาดยาง	1	เส้น	ระยะทาง	2.5	กิโลเมตร
ถนนลูกรัง	3	เส้น	ระยะทาง	5	กิโลเมตร
ถนนคอนกรีต	2	เส้น	ระยะทาง	1.7	กิโลเมตร
ห่างจากอำเภอ	3	กิโลเมตร	ห่างจาก อบต.	5	กิโลเมตร

8.2 สาธารณูปโภค

มีไฟฟ้าใช้	268	ครัวเรือน
มีประปาภูมิภาค	1	แห่ง
โทรศัพท์สาธารณะ	2	แห่ง

8.3 แหล่งน้ำ

บ่อน้ำตื้น	1	แห่ง
บ่อน้ำสาธารณะ	1	แห่ง
ลำห้วย	2	แห่ง

9. ข้อมูลการเมือง / การบริหาร (ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น อาสาสมัคร)

ผู้ใหญ่บ้านชื่อ	นางสายสุนีย์	นามสกุล	สุขสมพงษ์
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชื่อ	นายมานพ	นามสกุล	เสมอใจ
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชื่อ	นางรัตนา	นามสกุล	สุขสวัสดิ์
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชื่อ	นางสายพิณ	นามสกุล	เชื้อหาญ
สมาชิก อบต.ชื่อ	นายจรินทร์	นามสกุล	อุทัยนา
สมาชิก อบต.ชื่อ	นางรังษี	นามสกุล	แสวงรักษ์
อาสาพัฒนาชุมชนชื่อ	นางนงคราญ	นามสกุล	รสหวาน
อาสาสมัครอื่นๆ	ระบุชื่อ สาธารณสุขชื่อนางเยาว์	นามสกุล	ลาเทศ
อาสาสมัครอื่นๆ	ระบุชื่อ สาธารณสุขชื่อนางกัญญา	นามสกุล	หลวงพิทักษ์
อาสาสมัครอื่นๆ	ระบุชื่อ สาธารณสุขชื่อนายบุญเทือง	นามสกุล	สมจิตต์
อาสาสมัครอื่นๆ	ระบุชื่อ สาธารณสุขชื่อนางสาวสิริมา	นามสกุล	สุจิณา

10. ศิลปวัฒนธรรม / ประเพณีที่สำคัญ / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 10.1 สงกรานต์
- 10.2 ลอยกระทง
- 10.3 เข้าพรรษา – ออกพรรษา
- 10.4 ประเพณีที่สำคัญ คือประเพณีไทย –ยวน (กินหอม ต่อมม่วง)

11. ข้อมูลกลุ่ม/องค์กรในชุมชน

- 1) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ปัจจุบันมีเงินทุน 125,000 บาท สมาชิก 152 คน
ประธาน ชื่อ นายวีระ รักสวน หมายเลขโทรศัพท์ 081-2861294
- 3) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปัจจุบันมีเงินทุน 171,000 บาท สมาชิก 207 คน
ประธาน ชื่อ นางสาวสุณีย์ สุขสมพงษ์ หมายเลขโทรศัพท์ 089 - 2578051
- 4) กองทุนพัฒนาสตรี ปัจจุบันมีเงินทุน 60,000 บาท สมาชิก 50 คน
ประธาน ชื่อ นางนงคราญ รสหวาน
- 5) กองทุนอื่นๆ (ระบุ) กลุ่มพืชผักปลอดสารพิษ ปัจจุบันมีเงินทุน 25,000 บาท
สมาชิก 12 คน
ประธาน ชื่อ นางสาวรักษ์ แสงรักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ 087-1703492

12. ผลิตภัณฑ์ของชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)

- 12.1 น้ำพริกแกง (พริกแกงเผ็ด/แกงส้ม)
- 12.2 ข้าวกลิ้ง
- 12.3 ข้าวเกรียบ
- 12.4 ส้มโอ
- 12.5 ปูยชีวภาพ
- 12.6 สารสกัดไล่แมลง
- 12.7 ขนมหินเส้นหมัก
- 12.8 กระจ่างพลาสติก

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินการพัฒนาหมู่บ้าน

1. สภาพปัญหาจากการวิเคราะห์ข้อมูล จปฐ. ปี 2558

จากข้อมูลจากการจัดเก็บ ตัวชี้วัดที่ตกเกณฑ์ จำนวน 4 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 21 , 22 , 25 และ 26

2.ความต้องการของชุมชนจากการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน ได้แก่

1. การเรียนรู้ตนเองโดยการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย
2. ที่ทำการกองทุนต่าง ๆ ของหมู่บ้าน (ปัจจุบันใช้ศาลาวัดเป็นที่ประชุม)
3. ศาลาของหมู่บ้านจำนวน 2 แห่งไม่ได้ใช้ประโยชน์ (เนื่องการสร้างประกอบด้วยงบประมาณ เทศบาลสร้างในป่าช้าเก่าและองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง สร้างนอกหมู่บ้านไกลชุมชน)
4. การปรับปรุงป้ายชื่อหมู่บ้าน / ป้ายประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ
5. การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมของหมู่บ้าน (ประเพณีไทย ยวน)
6. หาสถานที่และอุปกรณ์การออกกำลังกาย
7. อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว
8. ส่งเสริมการออมทุกครัวเรือน เพิ่มหุ้น และเพิ่มจำนวนฝากสัจจะ
9. ต้องการให้เป็นหมู่บ้านOTOP เพื่อการท่องเที่ยว เป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน

แนวโน้มทิศทางการพัฒนา หมู่บ้าน นาขุนแสน

1. ปัจจัยในชุมชนที่เป็น “จุดแข็ง” S (Strength) ได้แก่

- 1) มีกลุ่มกองทุนหลากหลาย เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มอาชีพปลูกผัก กลุ่มเลี้ยงวัว กลุ่มทำปุ๋ยชีวภาพ
- 2) มีผู้นำที่เข้มแข็ง / ให้ความร่วมมือ
- 3) คนในชุมชนที่มีความรู้ ภูมิปัญญา
- 4) มีการแบ่งหน้าที่ทำงานเป็นรูปคณะกรรมการ
- 5) มีประเพณีวัฒนธรรม (ไทย - ยวน / มีเพลงพื้นบ้าน)
- 6) มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ (แม่น้ำลำภาชี และห้วยคลุม และคลองส่งน้ำไหลผ่านหมู่บ้าน)
- 7) มีรีสอร์ท ที่พักหลายแหล่ง
- 8) เส้นทางเข้าหมู่บ้านและในหมู่บ้านสะดวก (ลาดยางตลอด)
- 9) คนในชุมชนมีความสามัคคี
- 10) คนในชุมชนมีสุขภาพดี
- 11) มีวัดทำพิธีทางศาสนา มีโรงเรียนให้ความรู้แก่เด็กในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง

2. ปัจจัยภายในชุมชนที่เป็น “จุดอ่อน” W (weaknees) ได้แก่

- 1) ไม่มีสถานที่อาคารที่ทำการกลุ่มกองทุน/ที่ประชุม
- 2) ไม่มีอาชีพเสริม

3. ปัจจัยภายนอกชุมชนที่เป็น “โอกาส” O (O pportunity) ได้แก่

- 1) มีการเรียนรู้ระหว่างชุมชน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 2) มีการปกครอง จำนวน 2 แห่ง (เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง)

4. ปัจจัยภายนอกชุมชน “ข้อจำกัด” T (Threat) ได้แก่

- 1) การส่งเสริมอาชีพของหน่วยงานภาครัฐขาดความต่อเนื่อง
- 2) ไม่มีการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ต่างคนต่างทำ

5. วิสัยทัศน์ของชุมชน

สร้างสังคมที่ดี มีความพอเพียง หลีกเลี้ยงอบายมุข สร้างความสุขด้วยสิ่งแวดล้อม
พร้อมป้องกันปราบปรามเสพติดพิชิตความยากจน ชูชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

6. ความคาดหวังของคนในชุมชน

- 1) มีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้
- 2) คนในชุมชนใช้ชีวิตชีวิตแบบพอเพียงและพึ่งตนเอง
- 3) เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ส่วนที่ 4

รายงานการพัฒนาหมู่บ้านนาขุนแสน

นำผลวิเคราะห์ที่ได้จากการส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ได้แก่ ข้อมูล จปฐ. กชช.2ค ผลการวิเคราะห์ รายรับ-จ่าย ปัญหาเร่งด่วนของประชาชน และผลการวิเคราะห์ swot กำหนดเป็นสภาพปัญหา

1. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

ลำดับ ความสำคัญ ที่	สภาพปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1	รายได้น้อย	อาชีพไม่แน่นอน	ส่งเสริมอาชีพตาม ภูมิปัญญา
2	อาชีพหลักไม่ได้รับการเรียนรู้ สิ่งใหม่ๆ	ประชาชนขาดความรู้ ในการพัฒนาอาชีพ	เสริมความรู้ทักษะ ดูงานเพื่อพัฒนาอาชีพ
3	หนี้สินของคนในชุมชน	- นโยบาย กองทุน หมู่บ้าน - กู้ไปไม่นำไปใช้ตาม วัตถุประสงค์	- อบรมชี้แจงสร้าง ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของ โครงการ

2. ปัญหาด้านการเกษตร

ลำดับ ความสำคัญ ที่	สภาพปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1	ปัจจัยการผลิตการเกษตร ราคาสูง(ปุ๋ย ยา เมล็ดพันธุ์)	ค่าของเงินสูง	ใช้สิ่งทดแทนราคาถูก เช่นปุ๋ยทำเอง
2	พืชผลราคาตกต่ำ	ตามกลไกตลาด	รวมตัวเป็นกลุ่มในการ จำหน่าย
3	น้ำในการทำเกษตรช่วง ฤดูแล้งไม่เพียงพอ	ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาล	ขุดสระ ลอกลำห้วย สร้างฝายเก็บกักน้ำ
4	สภาพดินเสื่อมโทรมจากการ ประกอบอาชีพเกษตร	ใช้ปุ๋ยเคมี/ปลูกพืชทำลายดิน เช่นมันสำปะหลัง ยูคาลิปตัส	อบรมให้ความรู้และ ตรวจเช็คสภาพดิน

3. ปัญหาด้านสังคม

ลำดับ ความสำคัญ ที่	สภาพปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1.	การพัฒนาแบ่งเป็น 2 ท้องถิ่น	- ปกครองด้วยเทศบาลและ องค์การบริหารส่วนตำบล งพัฒนาไม่เท่ากัน - การบริการไม่เหมือนกัน	บูรณาการงบทั้ง 2 ท้องถิ่นเข้าด้วยกัน

4. ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ ความสำคัญ ที่	สภาพปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1	การกำจัดขยะ	ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลไม่มีการบริการการเก็บ ขยะ แต่ในเขตเทศบาลมีรถ เก็บขยะให้บริการ	ประสานงานเทศบาล ให้บริการในเขต อบต.
2	ต้นไม้ในหมู่บ้านมีน้อย	ตัดไม้เพื่อสร้างที่อยู่อาศัย ประกอบอาชีพ และเชื้อเพลิง	

6. ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย

ลำดับ ความสำคัญ ที่	สภาพปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1	การออกกำลังกาย	ไม่มีเวลาออกกำลังกาย	ส่งเสริมให้ความรู้การ ออกกำลังกาย

7. ปัญหาด้านการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพชุมชน

ลำดับ ความสำคัญ ที่	สภาพปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1	ชุมชนขาดความรู้ที่ถูกต้อง	- หน่วยงานรัฐไม่สนใจ - ขาดงบประมาณ	
2	ชุมชนและผู้สูงอายุทำแผน พัฒนาหมู่บ้านไม่เป็น	- ความรู้น้อย - ไม่ได้รับการเรียนรู้จาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- จัดเสวนาผู้นำ - จัดอบรมทำแผน

8. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

ลำดับ ความสำคัญ ที่	สภาพปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1	เงินทุนไม่เพียงพอกับ การประกอบอาชีพ	ลงทุนไปแล้วพืชผลเสียหาย ขาดทุน	- หาทุนดำเนินการต่อ
2	ขาดทุนในการรวมกลุ่ม ประกอบอาชีพ	รายได้น้อย	- หาแหล่งเงินทุน พัฒนาอาชีพ
3	หนี้สิน	กู้มาแล้วขาดทุน	- ลดอัตราดอกเบี้ยใน ระบบลงบ้าง

9. ปัญหาด้านระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน

ลำดับ ความสำคัญ ที่	สภาพปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1	ไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึง	ห่างไกลชุมชน	จัดหาไฟฟ้าให้ครบ ทุกหลังคาเรือน
2	ประปายังไม่ทั่วถึง	ห่างไกลชุมชน	ขยายเขตตามความ เหมาะสม
3	ถนน	ห่างไกลชุมชน	พัฒนาให้ทั่วถึง
4	น้ำเพื่อการเกษตร	ห่างไกลลำน้ำ	ขุดสระ ลอกคลอง

10. ปัญหาอื่นๆ ตามที่ชุมชนเห็นพ้องร่วมกัน

ลำดับ ความสำคัญ ที่	สภาพปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1	ปัญหาการว่างงานของกลุ่ม แม่บ้าน	ขาดอาชีพเสริมรายได้	- จัดหา - จัดหาทุนในการ ประกอบอาชีพเสริมให้ กลุ่มแม่บ้านที่ว่างงาน
2	รายได้น้อย รายจ่ายสูง	- สภาพเศรษฐกิจของ บ้านเมือง ของแพง	- ตามแนวทางของ รัฐบาล

แผนการพัฒนาบ้านนาขุนแสน หมู่ที่ 4 ตำบล สวนผึ้ง

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	หน่วยงาน สนับสนุน	หน่วยดำเนินการ			ผู้นำชุมชนที่ รับผิดชอบ
			ชุมชน	ชุมชน/ ราชการ	ราชการ	
1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน 1.1 ดำน้ำพริก / เห็ดนางฟ้า 1.2 ข้าวหอมมือ 1.3 พัฒนาเป็นหมู่บ้าน OTOP เพื่อ การท่องเที่ยว		อำเภอ เทศบาล/ อบต.สวนผึ้ง	/			ผญ.สายสุนีย์
2. แผนพัฒนาการเกษตร 2.1 จัดหาทุนในการประกอบอาชีพ 2.2 จัดหาแหล่งความรู้	500,000 20,000	อบต. พอ.เกษตร	/ /	/		ผญ.มานพ
3. แผนพัฒนาสังคม 3.1 สร้างความเข้าใจการอยู่ร่วมกัน 3.2 ประเพณี เข้าพรรษา – ออกพรรษา	- 20,000	อำเภอ เทศบาลอบต.				ผญ.สายพิน
4. แผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ 4.1 อนุรักษ์ป่าไม้/สาธิต 4.2 สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์	- -		/ /			ผญ.มานพ
5. แผนการมีส่วนร่วมของประชาชน 5.1 ศึกษาดูงานองค์กรเข้มแข็ง 5.2 จัดกิจกรรมสร้างเสริมประเพณี	30,000 50,000	พช. อบต./เทศบาล	/ /			สอบ.ต.
6. แผนพัฒนาสุขภาพชุมชน 6.1 พัฒนา อสม./อบรม 6.2 ไข้เลือดออก/มาลาเรีย	50,000 10,000	สาธารณสุข สาธารณสุข	/ /			สท.ประยูร
7. แผนพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนา ศักยภาพชุมชน 7.1 ศึกษาดูงานคณะกรรมการชุมชน 7.2 อบรมเสวนาทำแผน	50,000 30,000	เทศบาล พช	/ /			ผญ.สายสุนีย์ รังสี
8. แผนพัฒนาทุนในชุม 8.1 ปู่ยชีวภาพ 8.2 กองทุนส่งเสริมอาชีพ	50,000 100,000	อบต./ เทศบาล	/			มานพ /รังสี
9. แผนพัฒนาระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน 9.1 ขยายไฟฟ้า/ประปาในหมู่บ้าน 9.2 ปรับปรุงถนนในหมู่บ้าน	500,000 100,000	เทศบาล,อบต. เทศบาล,อบต				ผญ.สายสุนีย์